

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

CARLA
GUELFENBEIN

Femeia
vietii
mele

Traducere din limba spaniolă și note
LAVINIA SIMILARU

PARTEA ÎNTÂI
DECEMBRIE 2001

1

Doi bărbați au strecurat sicriul lui Antonio în adâncul gropii și l-au acoperit cu pământ. Clara a recuperat o floare albăstruie și a aruncat-o pe mormânt. Am vrut s-o îmbrățișez, dar ceva din ea m-a oprit. Mai degrabă, totul din ea m-a oprit. Mi-am vârât mâinile în buzunare ca să-mi stăpânesc impulsul de a o strânge în brațe. Vântul a căpătat o asprime hibernală, și în depărtare, pe lac, au început să se iște valuri furioase. Un fulger a anunțat furtuna. Am coborât muntele pe o potecă acoperită cu iederă; Clara în față, cu capul sus și cu o expresie impenetrabilă. De n-ar fi fost ploaia, s-ar fi zis că eram un grup de turiști. Am încetinit ca să mă desprind de ceilalți. Cuiva care mi-ar fi scrutat tăcerea și m-ar fi întrebat ce fac acolo n-aș fi putut să-i spun că Antonio fusese cel mai bun prieten pe care l-am avut vreodată, că ne trădaserăm în urmă cu cincisprezece ani și că de atunci nu ne mai văzuserăm.

După o curbă adâncă a drumului, mica noastră caravană s-a oprit. Clara m-a privit. Așteptasem toată ziua să-mi acorde atenție, însă în clipa aceea n-am știut ce să fac văzându-i ochii ațintiți într-ai mei. După câteva secunde, și-a reluat mersul. N-a izbutit să facă doi pași, că o substanță gălbuie i-a țâșnit din gură. Maică-sa a încercat în van s-o susțină, în vreme ce noi

Respect pentru oameni și cărți!

toți, uluiți, am rămas uitându-ne la Clara cum cade în noroi. Nu mi-am imaginat niciodată că poate să doară ceva atât de rău.

2

Cu trei zile înainte luasem un avion spre Chile. Era prima oară când călătoream în țara lui Antonio și a Clarei. Avusesem de multe ori ocazia să mă duc ca reporter, dar întotdeauna m-am descurcat ca s-o evit, ca să ocolesc amintirile. Au fost ani în care mi-am umplut memoria cu trăiri de moment. Totuși, un singur gest a fost de-ajuns pentru ca hotărârea să mi se ducă pe apa sâmbetei. Un gest pe care l-am observat neputincios, ca pe un fenomen natural, catastrofal, inevitabil. Am știut-o imediat ce l-am auzit. Era la telefon, după cincisprezece ani, Antonio cu vocea lui insistentă.

- Theo, nu-ți aduci aminte de mine? a întrebat, când eu tăceam.

Curând, descumpănirea mea a lăsat loc întrebărilor convenționale. Ascultându-l vorbind, amintirile, bătând din aripile lor oțelite, au năvălit cu claritatea dintâi. Un moment m-am gândit să închid, însă n-am făcut-o. Poate m-a inspirat politețea, curiozitatea ori m-a împiedicat slăbiciunea. Nu doar că n-am închis telefonul, dar i-am mai și acceptat invitația de a petrece Crăciunul în Chile.

Aș vrea să mă justific spunând că mai erau doar două săptămâni până la Crăciun și că aveam să fiu

probabil singur de sărbătorile acelea. Cu câteva zile în urmă, promisem un e-mail de la Rebecca, mama fiicei mele Sophie, în care îmi explica în sute de cuvinte, când zece ar fi fost suficiente, că anul acela Sophie nu putea petrece Crăciunul cu mine la Londra. Russell, texanul bogat cu care trăia la Jackson Hole, își sărbătorea împlinirea a șaiszeci de ani. Crăciunul meu se vedea ca o călătorie iernatică prin aspectele cele mai grotești ale vieții celor singuri și divorțați.

Am acceptat fără să stau pe gânduri, fără să iau în calcul consecințele, fără să mă întreb de ce, după tot timpul acesta, Antonio mă invita la capătul lumii, cum l-a numit el. Am acceptat fără să-mi amintesc eforturile de a uita totul, fără să mă întreb măcar dacă și Clara avea să fie acolo.

*

Peste două săptămâni închideam ușa apartamentului meu și plecam spre Chile. Îndată ce am urcat în avion, am băut două pahare de whisky și am luat o pastilă de dormit. Într-o după-amiază de 24 decembrie, după o escală la Santiago, am aterizat la Puerto Montt. În vreme ce îmi recuperam valiza de pe bandă, am știut că intensitatea cu care îmi tresălta inima era întemeiată. Nu eram pregătit pentru ceea ce mă aștepta. Pentru a mă întâlni cu Clara și cu atât mai puțin pentru a-i vedea împreună. De ce îmi ascunsese Antonio prezența ei?

Când am cunoscut-o, nu avea mai mult de douăzeci de ani. După cincisprezece ani, corpul ei de balerină era intact, iar trăsăturile delicate de atunci se transformaseră într-o maturitate ceva mai ascuțită. Am îmbrățișat-o cu măsură. Emoțiile îmi părăsiseră corpul, protejându-mă de ridicol.

Respect pentru oameni și cărți

- E incredibil să te avem aici, a zis și m-a strâns cu putere.

Antonio m-a bătut de două ori cu palma pe spate și apoi, ca pus în mișcare de un impuls, m-a îmbrățișat. Ne-am privit o clipă, scrutându-ne, dorind inconștient, sau poate pe deplin conștient, să fie celălalt mai deteriorat de acțiunea abrazivă a timpului. Antonio își păstrase înfățișarea impunătoare. Deși nu se îngrășase, o anumită greutate în mișcări te ducea cu gândul la o viață sedentară.

Ne-am urcat într-o mașină și, curând, aeroportul a rămas în urmă. Am vorbit despre călătoria mea, despre locul spre care ne îndreptam și despre cât de plăcut este să-ți petreci sărbătorile de sfârșit de an departe de orașe. Clara ședea pe scaunul din spate, și când mă întorceam ca să încerc să-i vorbesc, soarele după-amiezii ricoșa în ochelarii ei închiși la culoare și mă împiedica să-i văd ochii. Imediat ce am avut ocazia, le-am povestit că am o fiică. Ba chiar le-am arătat și o fotografie cu Sophie. Simțeam nevoia s-o fac. Voiam să știe amândoi că nu sunt singur pe lume. În plus, doream să pun cărțile pe masă pentru ca și ei să facă la fel. Totuși, Antonio n-a spus nimic care să-mi dezvăluie ceva despre viața pe care o duceau, nici despre legătura care îi unea. A povestit anecdote în aparență ne semnificative, insistând asupra unor detalii care păreau să-i placă, dar care pentru mine erau lipsite de sens. Era ca și cum aș fi intrat într-un labirint fără un fir ca să mă călăuzească din nou spre lumină. Între timp, Clara, cu un zâmbet senin care nu-i dispărea de pe buze, avea aerul că se bucură de descumpănirea mea, de cursele pe care, aidoma Minotaurului, Antonio mi le întindea, pentru ca eu, prada lui, să disper. I-am urmărit fiecare mișcare, pe ale amândurora, din secunda când i-am văzut în aeroport, așteptând ca trupurile să li se atingă, ca o

privire să scoată la iveală natura relației lor. Cel puțin am aflat că ea abandonase dansul și că acum scria și ilustra povești pentru copii. Mi-am amintit desenele care umpleau paginile jurnalului ei roșu, cel pe care îl ducea cu ea peste tot.

Șoseaua s-a prefăcut într-un drum de pământ abia trasat, suind și coborând de-a lungul dealurilor cu păduri și pășuni. Reședințele de vară au dispărut, ca să se ivească în schimb câte o cocioabă, de la a cărei unică fereastră doi ochi negri ne priveau trecând. După nenumărate cotituri și obstacole, ne-am aflat pe culmea unui munte, unde se înălța o cabană din lemn. Jos, am observat întinderea albastră a unui lac.

M-am gândit că, aducându-mă în refugiul lui, în locul unde stătea cu Clara, poate că Antonio se răzbuna pe mine.

În cabană ne așteptau Marcos, un vechi prieten al lui Antonio, pe care eu îl cunoscusem la Londra, și Pilar, soția lui. Entuziasmul lui arăta, fără echivoc, că începuseră de ceva vreme celebrarea Crăciunului. Cabana nu era mare, deși fereastra imensă ce dădea spre lac și spre dealuri crea impresia de lărgime. Obișnuit cu ferestrele mici ale caselor rustice din țara mea, expunerea aceea neașteptată mi-a provocat un sentiment de pudoare. O canapea cu numeroase perne colorate domina salonul. Pe unul dintre pereți atârna un fragment din elicea unui avion.

Marcos s-a năpustit asupra mea într-un gest necontrolat din pricina căruia a fost cât pe ce să-și piardă echilibrul. Puloverul aruncat pe umeri și contrastul dintre pielea lui bronzată și părul des și grizonant îi confereau o înfățișare de cuceritor matur, foarte diferită de cea a revoluționarului pe care îl cunoscusem la Londra.

După câteva momente, Antonio m-a însoțit în camera unde aveam să stau. Un singur tablou era acolo: o gravură care-l reprezenta pe Darwin într-o întrevedere cu băștinașii din Patagonia. Două oglinzi ovale pe ușile unui dulap ne reflectau chipurile. În timp ce îmi scoteam câteva lucruri din valiză, Antonio s-a așezat pe pat și, privind pe fereastră, a zis:

- Nu știu de ce mi-am imaginat mereu asta.

- La ce te referi, la locul ăsta, la întâlnirea asta? am întrebat nedumerit.

- Trebuie să-ți fi citit cândva poemul pe care i l-a compus Horațiu celui mai bun prieten al său. Îi vorbea despre un loc, Taranto, unde își domolește lehamitea. Ți amintești?

- Da, oarecum. „Tu, care ești în stare să mă întovărășești până...”

- „Până la Gades și până la Cantabrii cei nedepriși cu jugul¹...” Ți aduci aminte cum se termină?

- Adevărul e că nu.

- „Aici vei stropi cu o lacrimă meritată cenușa caldă a poetului ce ți-a fost prieten”², a încheiat Antonio fraza.

- Tu și tragediile tale. E clar că nu te-ai schimbat deloc, am zis.

El a izbucnit în râs și s-a ridicat să mă îmbrățișeze.

- Din fericire, nu crezi? Anumite lucruri nu se schimbă niciodată, a spus cu o expresie satisfăcută.

¹ Horațiu, II, 6, *Lui Septimius*, în *Ode și epode*, editate de E. Lovinescu, Editura Ancora, București, p. 61. „Gades” are o notă explicativă a lui E. Lovinescu: „Cadix, adică la capătul pământului”.

² *Ibid*